

Освітній компонент	Вибірковий освітній компонент № 5 (НП 2022) «Альтернативні засоби комунікації для дітей з психофізичними порушеннями»
Рівень ВО	Перший (бакалаврський) рівень
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) / Корекційна психопедагогіка та логопедія
Форма навчання	Денна форма
Курс, семестр, протяжність	3 курс (5 семестр), 5 кредитів ЄКТС
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього: з них лекції/практичні)	150 год, з них: лекц. – 10 год, практ. – 20 год.
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	Спеціальної та інклюзивної освіти
Автор дисципліни	Кандидат філологічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Мацюк Зоряна Сергіївна
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Для засвоєння освітнього компонента використовують базові знання, вміння і навички із загальної та спеціальної педагогіки, психології, лінгвістики та лінгводидактики, вікової фізіології, корекційної психопедагогіки, логопедії.
Що буде вивчатися	Основними завданнями вивчення ОК «Альтернативні засоби комунікації для дітей з психофізичними порушеннями» є ознайомлення здобувачів освіти із засобами альтернативної та допоміжної комунікації, особливостями їх використання у спілкуванні з різними категоріями дітей та дорослих, які мають обмеження комунікації; формування вміння використовувати засоби альтернативної та допоміжної комунікації. Зміст освітнього компонента: Тема № 1. Системи альтернативної комунікації та методика їх використання. Тема № 2. Діагностика готовності дитини до засвоєння альтернативної комунікації для дітей з психофізичними порушеннями. Тема № 3. Організація та зміст корекційно-педагогічної роботи з навчання допоміжної та альтернативної комунікації для дітей з психофізичними порушеннями. Тема № 4. Комунікація за допомогою технічних засобів. Тема № 5. Комунікація за допомогою жестів для дітей з психофізичними порушеннями. Тема № 6. Комунікація за допомогою предметів, фотографій, зображень. Тема № 7. Комунікація за допомогою графічних символів.

<p>Чому це цікаво/треба вивчати</p>	<p>Предметом вивчення освітнього компонента є системи альтернативної комунікації та особливості їх використання в навчанні, вихованні, корекційно-розвивальній роботі з дітьми з психофізичними порушеннями, а також у спілкуванні з дорослими, які мають обмеження комунікації.</p> <p>Мета – охарактеризувати методики навчання альтернативної комунікації для дітей з психофізичними порушеннями та визначити умови їх застосування у центрах соціальної реабілітації дітей з особливими потребами.</p>
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>У результаті вивчення запропонованого освітнього компонента здобувачі вищої освіти матимуть можливість:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіти методиками альтернативної комунікації: системою з використанням картинок, піктограм, жестів, символів; з поєднанням піктограм або картинок з жестами; проведення ігор для дітей з психофізичними порушеннями; - корекції мовленнєвих порушень дітей та попередження мовленнєвих порушень за допомогою альтернативної комунікації. <p style="text-align: center;">Результати навчання</p> <p>РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p>РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p>РН8. Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.</p> <p>РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти. РН16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.</p> <p>РН17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.</p> <p>РН 18. Знати природу психічних явищ, ідентифікувати психологічні проблеми, розуміючи закономірності розвитку і функціонування психічних явищ в контексті вирішення професійних завдань у корекційній роботі з дітьми з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями.</p> <p>РН 20. Дотримуватися норм здорового способу життя, використовувати різні види та форми рухової активності та впроваджувати їх у особисту та професійну діяльність.</p> <p>РН 22. Володіння базовими уявленнями про основи філософії освіти, психології, педагогіки, що сприяють розвитку</p>

	загальної культури й соціалізації осіб з особливими освітніми потребами; здатність брати участь у професійних дискусіях та інтерактивних обговореннях, логічно аргументуючи власну точку зору.
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	<p>Вивчення запропонованого освітнього компонента дасть можливість здобувачам вищої освіти оволодіти знаннями та уміннями, необхідними для забезпечення набуття таких компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.</p> <p>Спеціальні компетентності (СК):</p> <p>СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування</p>

	<p>толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.</p> <p>СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p>СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.</p> <p>СК-19. Здатність застосовувати науково-обґрунтовані знання про психологічні закономірності та соціальні чинники розвитку осіб з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями як суб'єктів освітнього, корекційно-освітнього, корекційно-розвиткового і навчально-реабілітаційного процесів.</p>
Інформаційне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Єжова Т. Є. Альтернативна комунікація як засіб соціальної реабілітації дітей з обмеженими можливостями життєдіяльності [Електронний ресурс]. Збірник «Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами». 2011. Режим доступу до ресурсу: http://ap.uu.edu.ua/article/102. 2. Альтернативна комунікація як засіб соціальної реабілітації дітей з обмеженими можливостями життєдіяльності 3. Куценко Т. О. Використання допоміжної альтернативної комунікації при навчанні дітей з розладами аутичного спектра [електронний ресурс]. <i>Освіта осіб з особливими потребами</i>. 2013. Режим доступу до ресурсу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/ooop_2013_4%282%29__26.pdf. 4. Лопатіна Г. О. Методичні основи системи спілкування за допомогою обміну картками. <i>Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова</i>. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. Вип. 27. С. 110-113. 5. Burkhart L. What is AAC? [Електронний ресурс]. International Society of AAC. 2016. Режим доступу до ресурсу: https://www.isaac-online.org/english/what-is-aac/
Web-посилання на (опис ОК) силабус ОК на вебсайті факультету (інституту)	<p>Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)</p>